

Voorlichting lost orgaantekort nooit op

Chris Aalberts

Introductie

- Voorlichting als oplossing voor het orgaantekort
- Grote bedragen voor campagnes
- Lange traditie van voorlichting
- Nauwelijks verkleining van orgaantekort

Vraag:

- Is voorlichting wel een goed middel?

donorregister

Wilt u donor worden?

(Of juist niet?)

Het registreren van uw keuze is
belangrijk! Niet alleen voor uzelf, maar
ook voor anderen.
Uw gemeente heeft het donorformulier.

www.donorregister.nl
informatielijn 0900 - 821 21 66 (lokaal tarief)

Weet jouw omgeving al of je donor bent of niet?

Registreer je donorstatus. Wacht op de speciale enveloppe, of haal het formulier bij het postkantoor. Iemandigini wilki piseqat, conse min ulit meiat. Gaan do vuisidant lum nam ilan henbñ ex et ula am, vullandit, sequitat velise consequatie ex. www.donorvoorlichting.nl

**Ben je
liever gezond
dan ziek?**

Ja ■

Nee ■

Ben jij al donor? JaofNee.nl

Drie campagnes

- Alcohol en opvoeding
- Vrij veilig
- Horeca rookvrij

- Wat leveren dit soort campagnes op?

Meten van effecten

- Herkenning:
 - Heeft u uiting X wel eens gezien?
- Geholpen herinnering:
 - Heeft u gehoord over campagne X?
- Waardering
 - Hoe beoordeelt u campagne X op aspecten...
- Kennis van specifieke feiten
- Veranderde houding
- Veranderd gedrag

Methodologische problemen

- Nulmetingen ontbreken dikwijls
- Kennisvragen dikwijls 'met hulp'
- Houdingsvragen meten niet altijd meningen
- Gedragsvragen zijn onbetrouwbaar
- Dikwijls hoge non-response
- Niet erg transparante rapportage

Kinderen alcohol? Het antwoord is...

Alcohol Nee Contract

Nee, ik zal geen alcohol proeven of drinken tot op m'n 16e en misschien nog wel langer ook.

Nee, ik zal me ook niet laten overhalen door vriendjes om stiekem 'ns te proeven.

Nee, ik zal ook op schoolfeestjes, op de sportclub, op verjaardagen, op de camping of op vakantie echt geen alcohol van iemand aannemen om te proeven of te proberen.

Nee, ik zal ook Nee zeggen als opa of oma of ooms of tantes of wie dan ook me alcohol voorzet onder het motto "ach, voor die ene keer".

Nee, ik zal zelfs nog geen likeurbanbon eten (toch vies, gatver).

Nee, ik zal nooit vergeten dat ik dit allemaal heb afgesproken.

Nee, ik hoef er geen beloning voor te hebben, ik vind het hartstikke goed om te doen.

Nee,

Datum en woonplaats:

Eerstik, echt en voor 100% intentie door:
(naam kind)

Eerstik, echt en voor 100% bedoeld door:
(naam ouder/ouders)

Kijk op alcoholinfo.nl voor uw dichtsbijzijnde ouderavond.

Alcohol en opvoeding

- Herkenning 72%
- Herinnering 82%
- Kennis
 - Alcohol schadelijk voor kinderen 86% (was 80%)
- Houding
 - Drinken onder 16 mag 20% (was 28%)
- Gedrag
 - Van plan afspraak met kinderen te gaan maken 40%

Vrij soa vrij

- Herkenning 78%
- Herinnering
 - Poster 16%
 - Internetbanner 10%
- Kennis
 - Niets merken van een soa 60% (stabiel)
 - Verzorgd uiterlijk zegt niets 100% (stabiel)
- Gedrag
 - Condoom gebruiken tot soa-test 40% (stabiel)

**VANAF 1 JULI IS DE
HORECA ROOKVRIJ.**

Horeca rookvrij

- Herkenning 95%
- Herinnering 88%
- Kennis
 - Horeca wordt rookvrij 100% (stabiel)
- Houding
 - Recht op rookvrije werkplek ... (gedaald)
- Gedrag
 - Niet houden aan rookverbod 20% (toegenomen)

Generieke effecten

- Herkenning 85%
- Herinnering 50%
- Kennis Stijgt gemiddeld 8%
- Houding Stijgt gemiddeld 4%
- Gedrag Stijgt gemiddeld 1%

[We] kunnen constateren dat de resultaten voor de diverse campagnes nogal verschillen. Een flink deel van de campagnes weet geen duidelijke directe effecten te realiseren. Daar zijn verschillende en vaak begrijpelijke oorzaken voor en elke campagne dient wat dat betreft op zijn eigen merites beoordeeld te worden. Er blijft aanleiding om nut en noodzaak van elke massamediale campagne zorgvuldig te blijven afwegen.

(Evaluatie Postbus 51, 2008)

Van kennis naar gedrag

Kennis

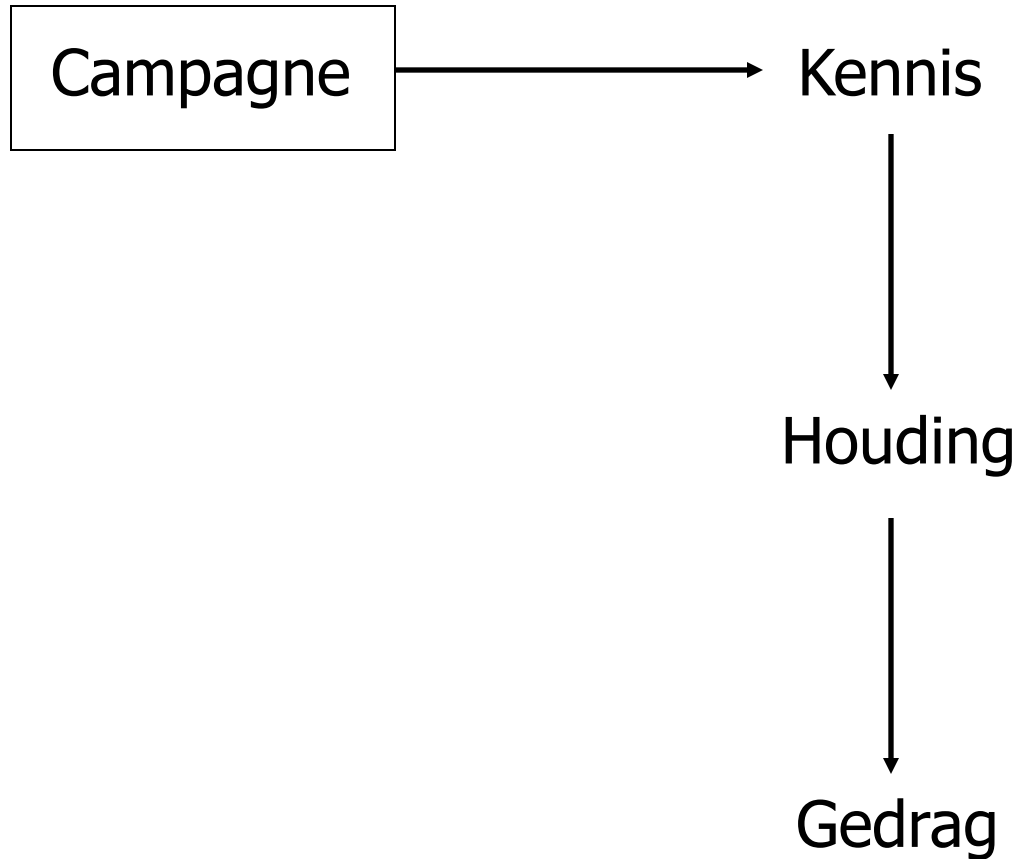

Houding

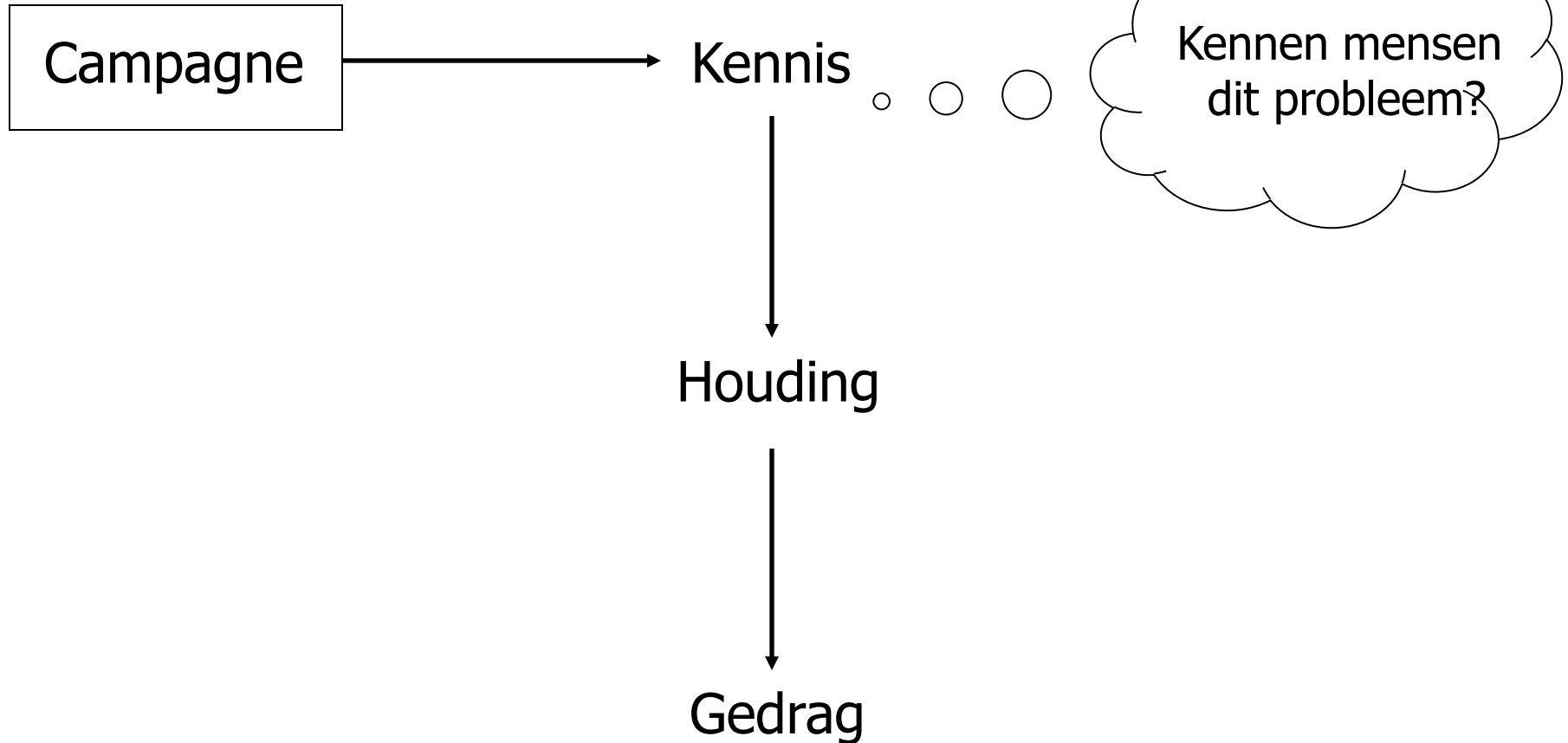

Gedrag

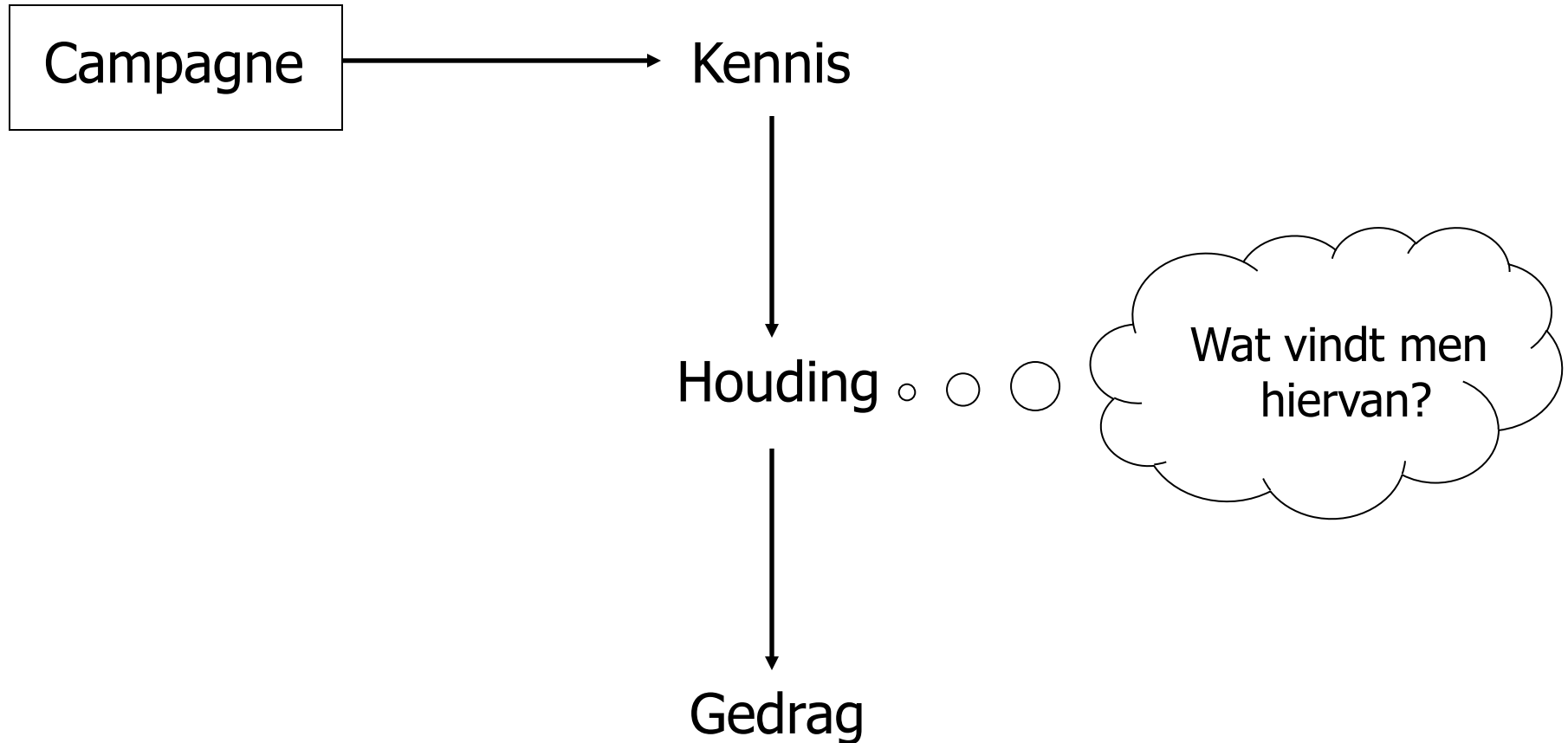
Van kennis naar gedrag

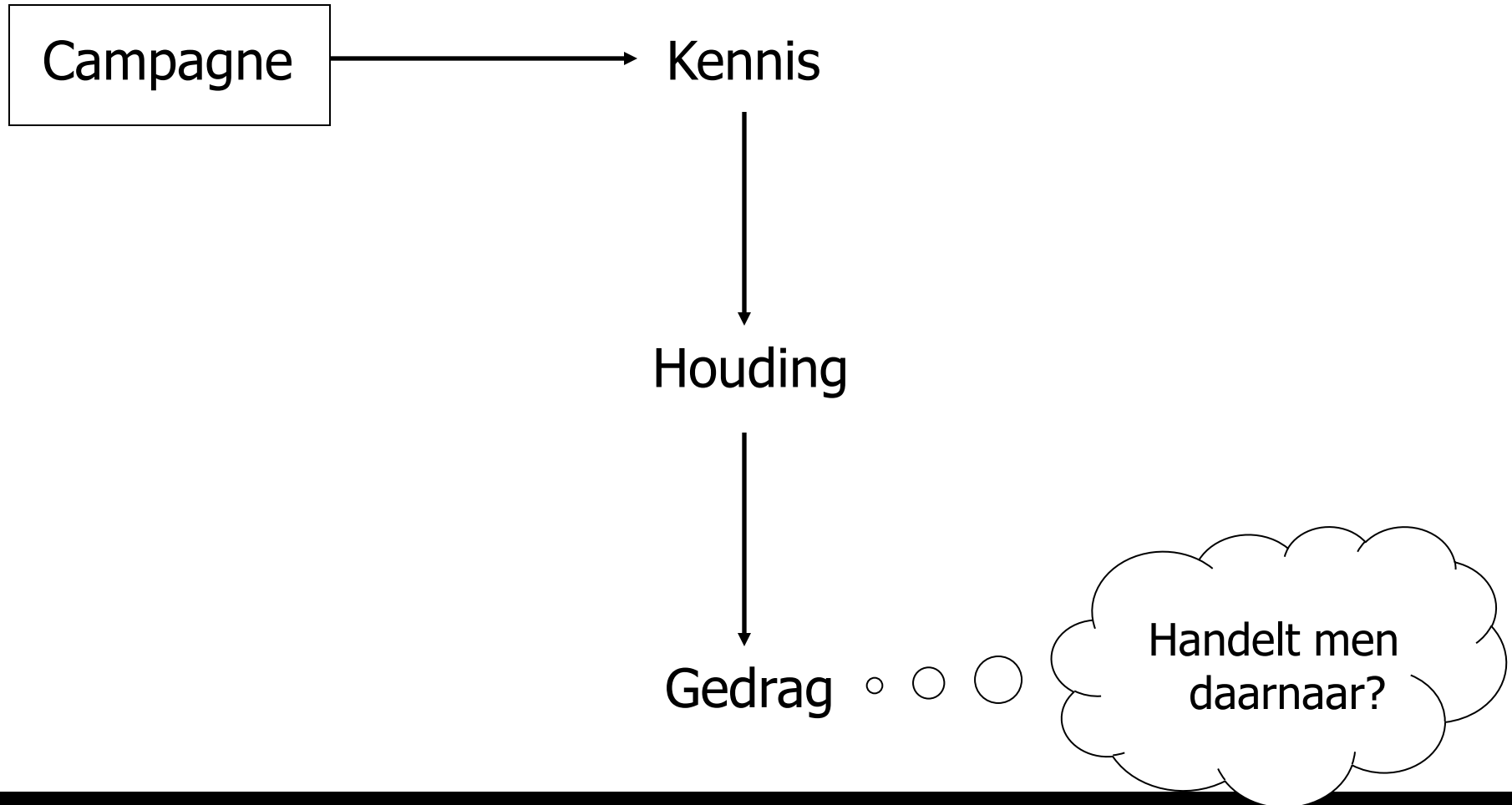
Van kennis naar gedrag

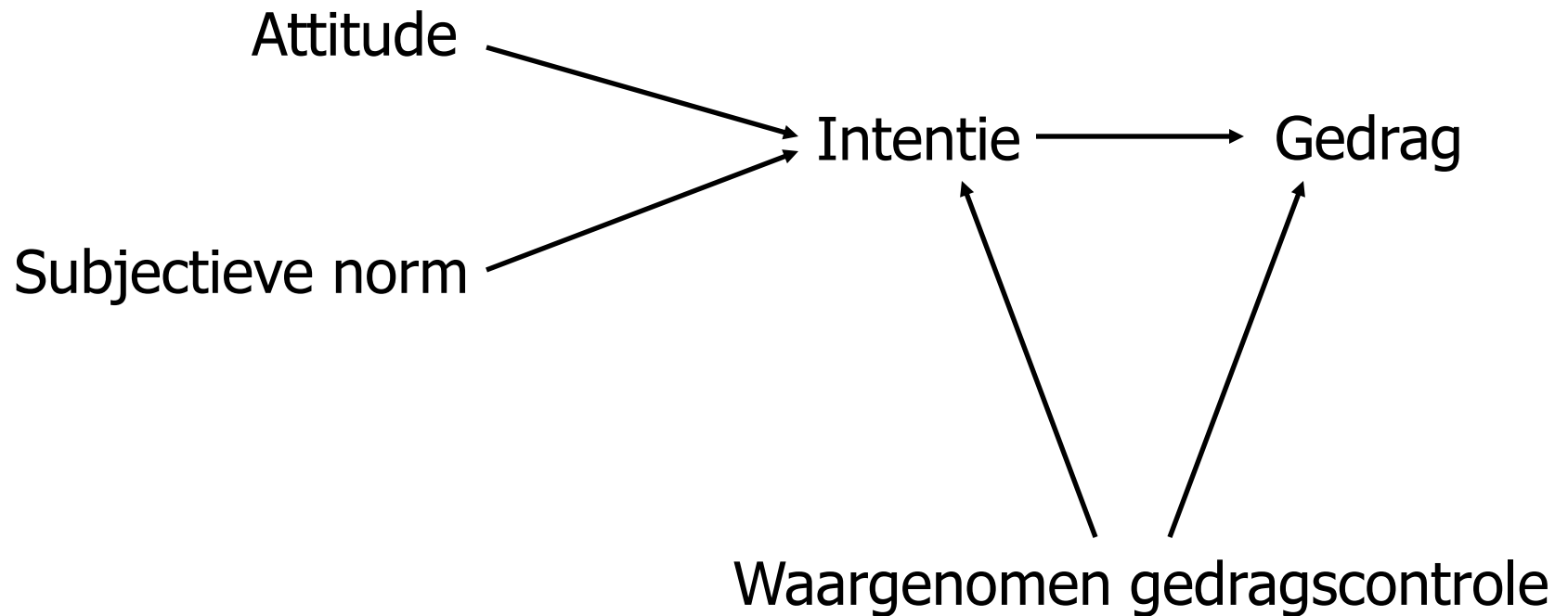
Van kennis naar gedrag

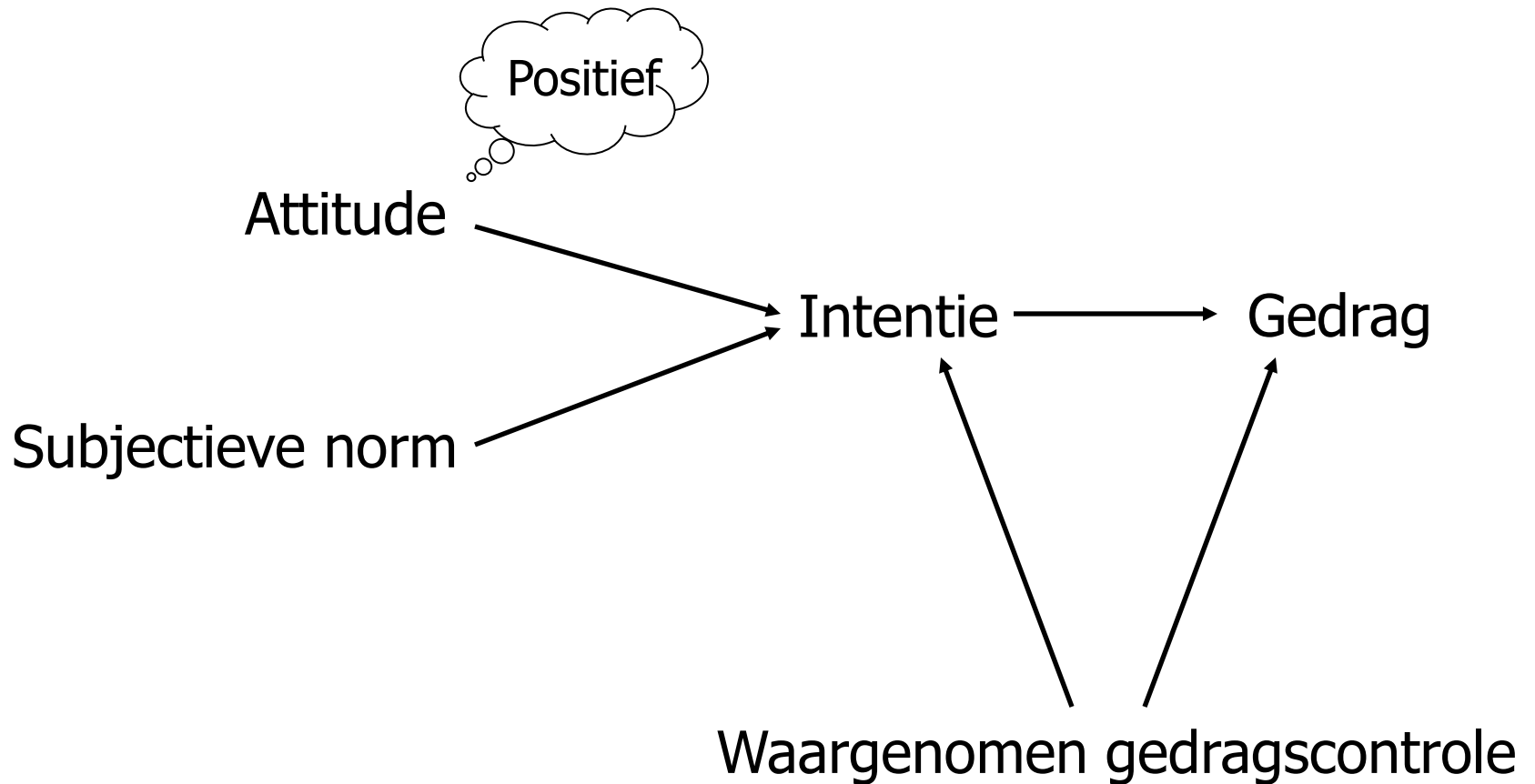
Van kennis naar gedrag

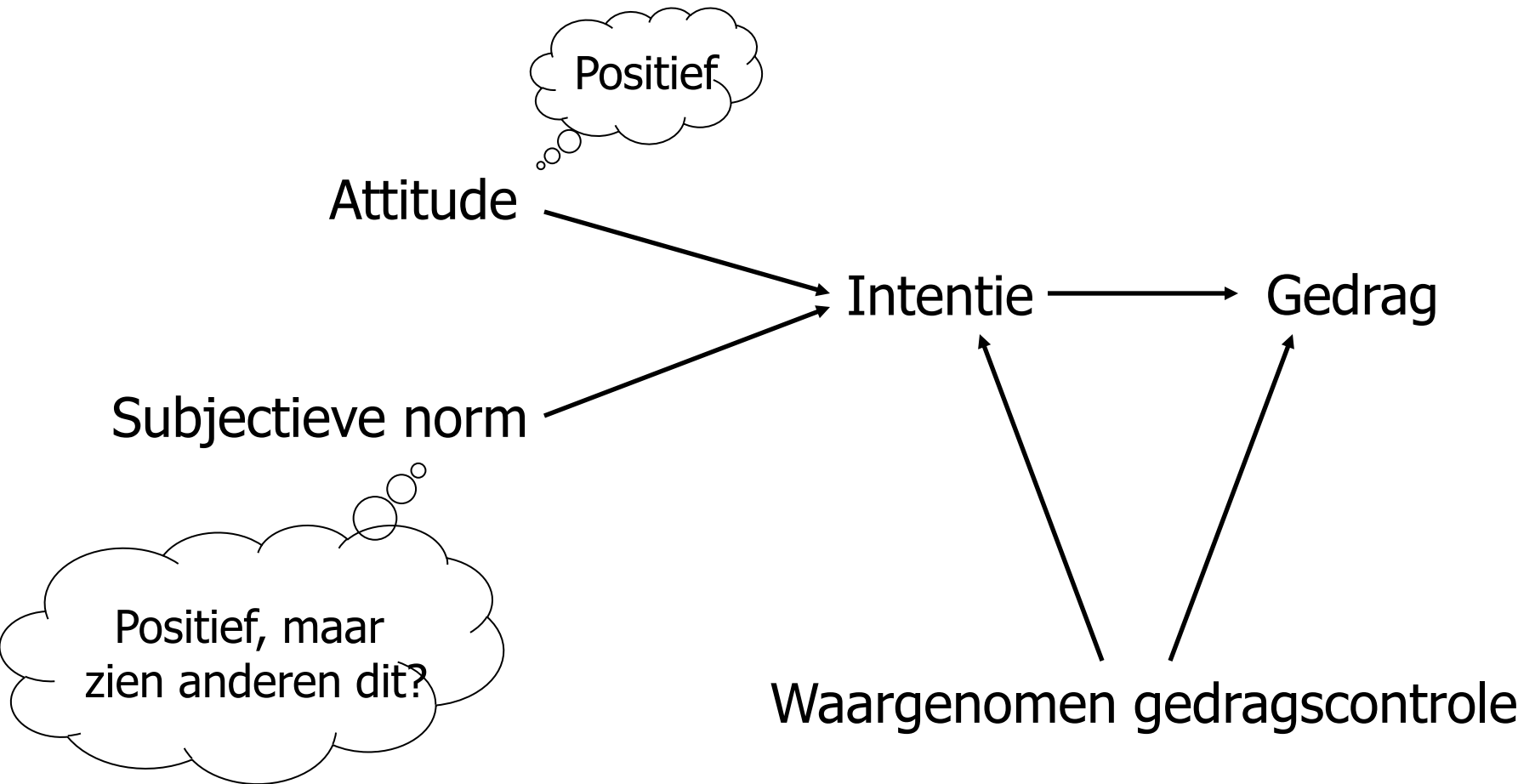
Theorie van gepland gedrag

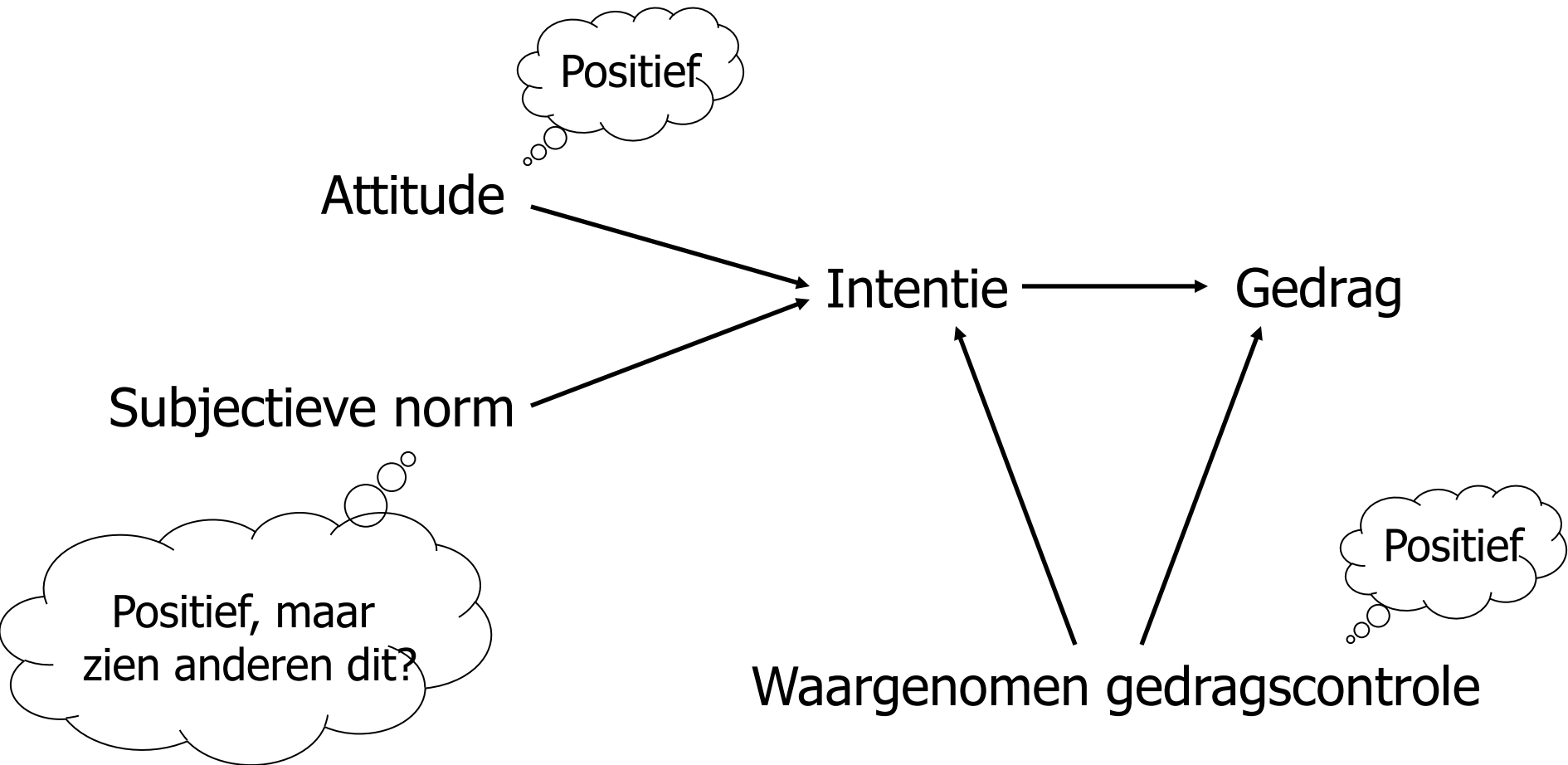
Theorie van gepland gedrag

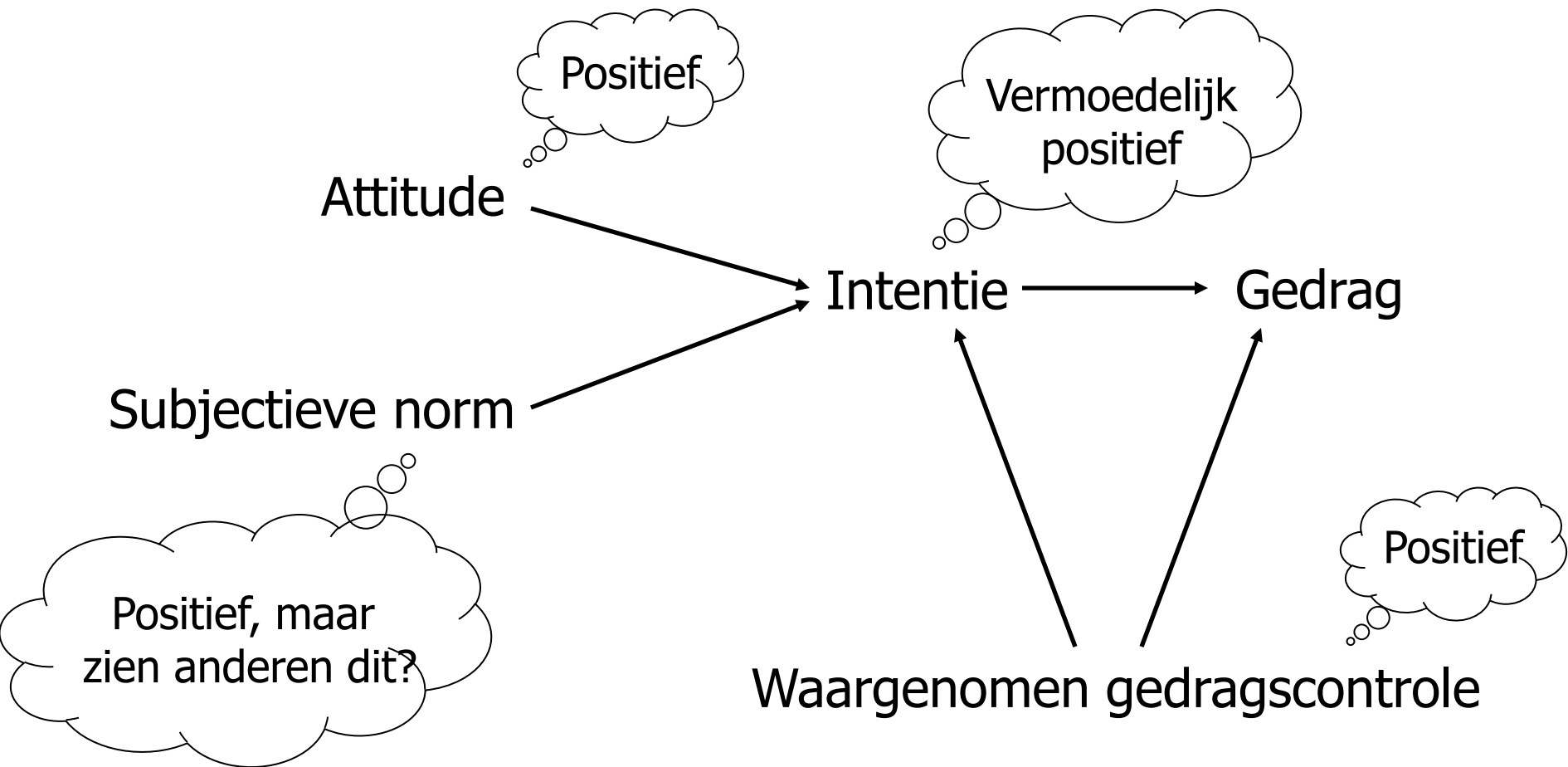
Theorie van gepland gedrag

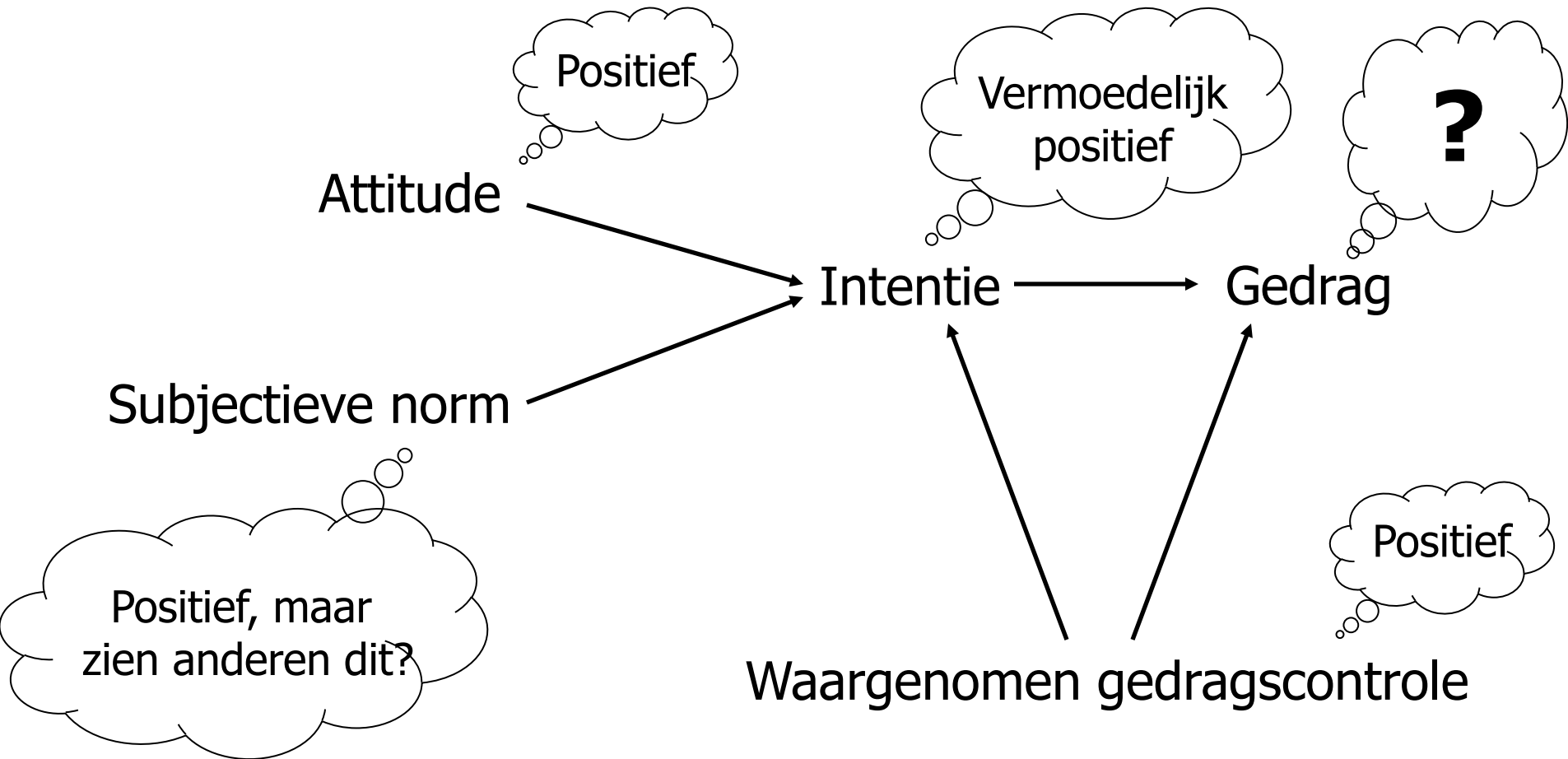
Theorie van gepland gedrag

Theorie van gepland gedrag

Theorie van gepland gedrag

Rationele benadering

- Impliciet idee dat argumenten tot gedrag aanzetten

Problemen:

- Te veel boodschappen om te verwerken
- Geringe verwerking van de informatie
- Nauwelijks betrokkenheid bij het onderwerp
- Voorlichting leidt hooguit tot vage intenties
- Geen zichtbare norm donor te worden: geen sanctie

Emotionele benadering

- Gedrag kan pas wijzigen als emoties opspelen
- Confronterender benadering is nodig

Problemen:

- Past niet binnen bestaande overheidscommunicatie
- Emotioneel appel roept discussie op
- Ook nu de vraag of men ook echt donor wordt
- Vage intenties kunnen blijven bestaan

Niertransplantatie bij de buren?

Niertransplantaties bij beroemdheden?

Niertransplantaties in populaire programma's?

Conclusie

- Rationele benadering van voorlichting werkt nauwelijks
- Burgers komen slechts tot vage intenties
- Emotionele benadering is proberen waard, maar vooral afhankelijk van toevalligheden
- Andere beleidsmiddelen liggen meer voor de hand